

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Montenegro. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 7. października. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 30. września r. b. dyrektora policyi w Pradze, radcę dworu *Sachera-Masoch v. Kronenthal* mianować przełożonym dyrekcji policyi w Gracu, a dotychczasowego dyrektora policyi w Gracu, barona *Päumanna*; dyrektorem policyi w Pradze z tytułem i w randze radcy dworu. (W. Z.)

Wiedeń, 6. października. Kiedy i w jaki sposób zaprowadzone być mają marki stęplowe, zawarte są przepisy w rozporządzeniu c. k. ministerstwa finansów, obowiązującym dla wszystkich krajów koronnych, według którego ma wejść w prawomocność z dniem 1. listopada rozporządzenie z 28. marca 1854 względem zaprowadzenia marków stęplowych, jako odmiennej formy poboru stęplu od spraw jurydycznych, dokumentów, pism, urzędowań, kalendarzy i obwieszczeń. Zaczawszy od tego dnia, można sprowadzać nowe marki stęplowe, z wyjątkiem marków dla kalendarzy i obwieszczeń, od dotychczasowych trafikantów stęplowych. Marki na kalendarze i obwieszczenia należy sprowadzać od tych urzędów, którym także przestępowanie tych marków stęplowych jest poruczone.

Marki stęplowe za należytość stęplową od zagranicznych gazet politycznych, których sprowadzanie nie odbywa się przez administracyę pocztową, nie będą wydawane na sprzedaż.

Takie gazety odnosic się mają do pocztamtu w siedzibie administracyi finansów krajowych, gdzie za złożeniem należytości, należy zaopatrzyć stęplowemi markami i natychmiast przestępować.

Zaniechanie terażniejszego stęplowego papieru odkłada się na późniejszy czas, który będzie ogłoszony, a sprzedaż stęplowego papieru będzie tak długo trwać, dopokąd zasoby wystarczą.

Trafikanci stęplowego papieru mają przeto aż do dalszych rozkazów pod wymienionem ograniczeniem sprzedawać papier stęplowy wraz z nowemi stęplowemi markami. Obowiązany do płacenia podatku pozostawia się do owego czasu wybór, używania według przepisów albo stęplowego papieru, jeżeli go dostać można, albo nowych marków stęplowych.

Urzęda stęplowe będą zamknięte z dniem 31. paźdz. 1854.

Na które urzęda będą przeniesione w dotychczasowy sposób czynności, załatwiane przez uchylone urzęda stęplowe, względem ksiąg handlowych i profesyjnych, od których strona zechce płacić ogółową należytość na pierwszym arkuszu księgi, tudzież stęplowanie kart do grania, będzie w każdym koronnym kraju osobno ogłoszone.

Ogłoszenie to obwieści także, którym urzędem jest poruczone przestępowanie marków stęplowych, przyklejonych do ksiąg handlowych i profesyjnych, do kalendarzy i publikacyi.

Publiczne władze i urzęda, które z wejściem w prawomocność rozporządzenia z 28. marca 1854 nie są jeszcze zaopatrzone stęplowemi, potrzebnymi do przestępowania marków stęplowych, mają dla wypełniania zamiaru tego rozporządzenia owe marki stęplowe, które miały być przestępowane, przepisać imieniem urzędu albo władzy publicznej w ten sposób, jako podano w §. 3. przytoczonego rozporządzenia.

Anglia.

Londyn, 30. września. W dworze królowej Jej Mości nastąpiła zmiana, gdyż w miejscu księżny Wellington mianowano hrabinę Desart nadworną damą.

Francya.

(Pocztą paryską. — Hr. Flahault zbiera korespondencje Napoleona I. — Wyroby indyjskie i australskie przychodzą na wystawę. — Sławia księcia Napoleona w Krymie.)

Paryż, 2. października. Jenerał dywizyi i Senator, hrabia

Flahault mianowany został cesarskim dekretem członkiem komisji do zbierania korespondencji Napoleona I.

Słychać, że angielska wschodnio-indyjska kompania wyznaczyła na kosztą przesełek na powszechną wystawę w roku 1855 sumę 1,200,000 franków, australiska zaś kompania na ten sam cel 50,000 fr. Australia nadeszła na wystawę produkta prawie tego samego rodzaju co Algierya.

Król Jerome otrzymał z Therapii z dnia 23. września następującą depezę: „Francuski chardé d'affaires itd. Nasi ranni z dnia 20. września przybywają do Bosforu. Wszystko przygotowanem jest na ich przyjęcie. Książę Napoleon jest zupełnie zdrow. Armia wystawia jego zachowanie się w obec nieprzyjaciela; prosi nas ażebyśmy o nim donieśli jego ojcu. Wojska nasze miały wczoraj rano wyruszyć w dalszy pochód na Sebastopol. (Zeit.)

(Nowe oddziały wojska idą do Orientu. — Budżet wojenny. — Wojskowych z pod Bomarsundu wszędzie przyjmują świetnie.)

Paryż, 3go października. Z Marsylii donoszą o przybyciu rozmaitych oddziałów wojska, które mają odplynąć do Orientu.

Zbiór ustaw krajowych ogłasza dekret cesarski, który ministrowi wojny dla zwołania ostatnich 60,000 ludzi z klasy przypadającej na rok 1854 otwiera znowu nadzwyczajny kredyt w kwocie 23¹/₂ milionów. Ogólna suma kredytów otworzonych dla ministra wojny w sprawie orientalnej wynosi 244¹/₂ milionów. Razem z wydatkami ministerstwa marynarki kosztowała przeto ta wojna dotychczas samą Francję przeszło 400 milionów.

Zwycięzców z-pod Bomarsundu, którzy w tej chwili zajmują wyznaczone dla siebie stacye w północnej Francyi, przyjmują w przechodzie wszędzie jak najświetniej. Wielu z pomiędzy nich przywiozło rozmaite trofeje z pola bitwy. (Zeit.)

(Rosyjska zbrojna siła w Krymie według „Monitora de la Flotte.“)

Przy ważnych terażniejszych wypadkach w Krymie są ciekawe następujące podania dziennika „Moniteur de la Flotte“, o rosyjskiej zbrojnej sile w tym kraju:

Pierwsza brygada 14. dywizyi pod jenerał-majorem Szalokryńskim, złożona z 27. pułku liniowego (na Wołyniu, pułkownik Chruszew) i 28 pułku liniowego (w Mińsku, pułkownik Pryhodkin), w ogóle 8 batalionów po 1000 ludzi, 8000 ludzi. 17. dywizya (jenerał-major Lubimów), złożona z 33. pułku liniowego, (w Moskwie, jenerał-major Kartyanów), złożona z 34. pułku liniowego, (w Buzyrsku, pułkownik Feodorów) 8000 ludzi. 33. lekki pułk piechoty (w Tarutynie, jenerał-major Wołków), 800 ludzi. *Konnica*: 2. brygada 6. lekkiej dywizyi: 11. pułk huzarów (w Kijowie, Wielki książę Mikołaj Maxymilianowicz) i 12. pułk huzarów (w Ingermanlandyi, Wielki książę Sasko-Wajmarski, pułkownicy Szarlecki i Batowicz), w ogóle 16 szwadronów 3200 ludzi kozaków. — Dokładne podanie liczby jest trudne: niemal 20,000 ludzi *Artylerya polna*: 6 bateryi (48 dział), 1200 ludzi; 7 kompanii fortecznych, po 1400 ludzi, i 2600 ludzi; 2 lekkie baterye po 600 ludzi i 3200 ludzi; żołnierze marynarki 20,500 ludzi, w ogóle 70,900 ludzi.

Niemce.

(Nota hr. Buol do hr. Esterhazego.)

Gazeta Wiedeńska z dnia 7. października podaje następującą notę hrabiego Buol do hrabi G. Esterhazy w Berlinie.

Wiedeń, 30. września 1854.

Hrabia Arnim zakomunikował mi załączoną tu w kopii depezę, która zawiera odpowiedź jego dworu na naszą notę z dnia 14. b. m. Niezaniedbałem przedłożyć ją Cesarzowi, naszemu najmiłociwzszemu Panu, i odpowiadając rozkazom Jego Cesarskiej Mości, mam zaszczyt przesłać panu następujące uwagi:

Najsamprzód musimy sobie pozwolić sprostować w niektórych punktach zdanie król. pruskiego gabinetu o naszej nocie z dnia 14. b. m. Im szczerzej pragniemy jedności z Prusami i innemi rządami Niemiec, tem większą wartość musimy pokładać w tem, ażeby oświadczenia nasze wolne były od wszelkiego nieporozumienia.

Nie wyrzekliśmy ani mogliśmy wyrzec, że ustąpieniem wojska rosyjskiego z Księstw Naddunajskich uchylone zostało niebezpieczeństwo konfliktu między obydwojma mocarstwami. Powiedzieliśmy to tylko o takim *bezpośrednim* niebezpieczeństwie.

Jeżeliśmy wspomnieli, że obsadzenie księstw ze strony Rosyi było przyczyną wojny, a dwory niemieckie trwałość tego obsadzenia uznają za niezgodną z interesami Austrii i Niemiec, jeżeliśmy uznali

wynikające ztąd znaczenie dokonanego ustąpienia, to jednak dalecy byliśmy upatrywać w tem już zabezpieczenie owych ważnych interesów. Owszem uważamy je za zagrożone, dopóki Rosya nieda gwarancyi przywrócenia pewnego i trwałego pokoju.

Jako o bezpośrednim skutku ustąpienia z księztw zrobiliśmy wzmiankę o ograniczeniu teatru wojny. Zwróciliśmy przytem uwagę na to, że Rosya cofnęła swoje wojska z Wołoszczyzny i z Multan, a Austria powołana jest chronić te kraje od powtórnej inwazyi. Ale nieprzypisywaliśmy sobie prawa wyłączać księztw z zakresu przystępnego dla działań wojennych, i nie jesteśmy w położeniu domagać się takiego prawa.

Również nierobiliśmy propozycyi, ażeby się Austria i Prusy wstrzymały od wniosku na sejmie związkowym względem przyjęcia punktów gwarancyjnych ustanowionych wymianą not z dnia 8. sierpnia. Z naszej strony uważamy ten wniosek za rzecz już dokonaną zakomunikowaniem noty cesarskiego gabinetu z wspomnianego dnia, i tylko wtedy będziemy mogli uchwały, które wydział po rozpoznaniu przedłożonych mu dokumentów wniesie przed zgromadzenie związkowe, uważać za zupełnie zaspokajające, jeżeli w kwestyi gwarancyi nadadzą związkowi to samo stanowisko, które my już teraz zajmujemy. Tylko dlatego, by niepotrzebnie już w formie nie wykazywać różnicy w zachowaniu się Austrii i Prus, oświadczyliśmy się skłonni, równie jak już przy sposobności przesłania wymiany not do związku, tak też i teraz przy przedłożeniu odpowiedzi Rosyi, zaniechać formalnej propozycyi względem przyjęcia czterech punktów, a oczekiwać tylko stosownej uchwały od inicjatywy związku.

Jeżeliśmy nakoniec oświadczyli, żeśmy nieobjęli żadnego zobowiązania, by czynnem wystąpieniem przeciw Rosyi wyjednać przyjęcie owych czterech punktów, to z drugiej strony okazuje się z tych samych deklaracyi w sposób najdowodniejszy, że sobie Jego Mość Cesarz zastrzegł zupełną wolność swych dalszych najwyższych postanowień.

Wychodząc z tych punktów zapatrywania się, które niniejszem nanowo są oznaczone, zaproponowaliśmy gabinetowi berlińskiemu, ażeby wspólnie przedłożył odpowiedź Rosyi związkowi, któremu bez ubliżenia jego godności nie można ująć wiadomości o tej odpowiedzi i naradzeniu się nad nią. Zaproponowaliśmy oraz gabinetowi berlińskiemu, ażeby z przedłożeniem powyższej odpowiedzi związkowi zrobił oraz wspólny wniosek deklaracyi, że na wypadek, gdyby Rosya z powodu naszego obsadzenia księztw wymierzyła zamach na Austryę, cały związek powstanie do obrony; jestto deklaracya, którą nam Prusy za siebie już dały. Musimy przeto szczerze ubolewać nad tem, że gabinet królewski teraz robi trudności w przystąpieniu do tej propozycyi.

Prusy żądają teraz nowych objaśnień naszej noty z dnia 14go b. m. Rząd królewski chce interesa Niemiec nad niższym Dunajem tylko wtedy uważać za obronione, jeżeli wkroczenie wojsk cesarskich zapobieży ustaleniu się innych żywiołów w księztwach. Gabinet berliński życzy sobie wiedzieć, czyli okupacya austriacka wykluczy z księztw w ogóle wszelkie obroty wojenne tak, iż Rosya nie będzie ztamtąd potrzebowała odierać zamachu innych wojsk tak dobrze jak austriackich, i daje do zrozumienia, że gdyby Rosya miała odbić podobny zamach, a jego siły zbrojne przytem starły się z naszymi wojskami, natenczas musiałyby Niemce lokalne swe interesa porównać z interesem ogólnym, który się łączy z kwestyą udziału w wojnie europejskiej. Prusy przyrzekły nam już swą pomoc w ogóle na wypadek, że nie przejdziemy do wstępnego boju przeciw Rosyi. Nie możemy przeto przypuszczać, ażeby to przyrzeczenie teraz chciały poddać jakiemu ograniczeniu. Pominąwszy to możemy tylko zrobić uwagę, że rząd królewski dokładnie zna stan wzajemnych między mocarstwami zobowiązań, niemniej jak i sposób, w jakiśmy się wyrazili o postępowaniu naszym w księztwach. Wiadomo rządowi pruskiemu, że traktat Porty z mocarstwami morskimi, tym mocarstwom przyznaje prawo wybrać dla czynności wojsk posiłkowych jakikolwiek dowolny punkt terytorium ottomańskiego, że przeto Porta nawet gdyby swej własnej armii naddunajskiej chciała zamknąć wstęp do księztw, wcale nie była w położeniu poruczyć nam prawo wyłącznej okupacyi, my też z naszej strony nigdy nieżądaliśmy takiego prawa. Możemy w tym względzie zwrócić uwagę na wojskowe i polityczne konwencye, możemy mieć o to staranie, ażeby okolice już i tak srogo dotknięte nie były narażone na nowe dolegliwości wojny i na zbyt wielkie ciężary, możemy także zwrócić uwagę na to, ażebyśmy samymi przypadkami wojennymi nie byli zagnieni do decyzji, któraby się nam niewydała usprawiedliwioną z wolnego postanowienia. Ale na tem ogranicza się już prawo nasze w księztwach.

Gdy zresztą gabinet berliński znowu wrócił na ten punkt, lubośmy o nim już w nocy z dnia 14. z. m. wyrzekli nasze zdanie, tedy widzimy się spowodowani wyrzec z szczerością, jaką winni jesteśmy zaprzyjaźnionemu dworowi, przekonanie, że Prusy się nieznajdują w położeniu oświadczać, że zabezpieczenie interesów niemieckich w księztwach naddunajskich zawisło od wyłączenia okupacyi austriackiej. Daleka od nas jest chęć wywoływać dyskusyę nad sprawami przeszłymi, ale jeżeli gabinet berliński poszuka w swych wspomnieniach, tedy będzie musiał przyznać, że w obec kwestyi naszego postępowania w księztwach zachowywał się w sposób, który mu nie może dawać słusznego tytułu do zarzutn, że księztwa nie są wyłączanie przez nas zajęte.

Jeżeli nam się przeto nienastręcza wątek do bliższych wyjaśnień naszych dawniejszych deklaracyi, to z drugiej strony niewidzimy w oświadczeniach barona Manteuffel żadnej rękoi pomyślnego

skutku w układach, do którychby obadwa mocarstwa wspólnie przystąpiły w Frankfurcie. Gabinet królewski będąc na mocy swych oświadczeń z dnia 6. b. m. w obec mocarstw europejskich ciągle zobowiązany do moralnego popierania czterech punktów, wyraża wprawdzie skłonność dążyć w związku do tego, ażeby zgromadzenie związkowe z swej strony oświadczyło, że moralnie popierać będzie te cztery punkta, gdy się nastęrczy nowa sposobność do rozpoczęcia układów na tej podstawie. Ale gabinet królewski odnawia zarazem oświadczenie, że przeciw tym punktom ma częściowe zarzuty, a oprócz tego wątpi, czyli w obecnej chwili dyskusya nad temi punktami na zgromadzeniu związkowym odniesie jaki praktyczny skutek. Ale królewsko pruski Dwór uzna zapewne za rzecz słuszną, jeżeli z naszej strony zdecydowani jesteśmy tylko takie wnioski przedkładać w Frankfurcie, które zdolne są pogodzić stanowisko związku z naszym własnem, i jeżeli sądzimy, że się przyrzeczenie moralnego popierania tych czterech punktów nieda pogodzić z zarzutami przeciw tym samym punktom. W takim składzie rzeczy musimy, lubo z ubolewaniem, na teraz podzielać wątpliwości Prus względem dorzecznosci wspólnego wnioskodawstwa obydwóch mocarstw. Rozważymy przeto u siebie, czyli wypada wnieść naszą propozycyę w Frankfurcie osobno za pośrednictwem cesarskiego posła prezydialnego i wywołać decyzyę związku, według której potem będziemy w stanie zregulować nasze dalsze czynności, albo czyli nam jeszcze wypada czekać, aż rządy związku niemieckiego uznają za rzecz odpowiednią swym interesom wziąć znowu pod rozwayę kwestyę, która tak głęboko wstrząsa Europą.

Wszystkie kroki Jego Cesarskiej Mości świadczą, jak głęboko Najjaśniejszy Pan przejęty jest nieobliczoną ważnością celu, ażeby Austria w obecnem przesileniu świata ściśle połączona była z Prusami i Związkiem niemieckim. Ale usiłowania samej Austrii niezdolają zabezpieczyć osiągnięcia tego celu. Potrzebne tu współdziałanie rządów rzeszy niemieckiej a przede wszystkim Jego Mości króla Prus, w którego wzniosłym umyśle i głęboko oświeconym duchu najlepsza spoczywa rękoi zbraniennych postanowień.

Raczysz Pan podać niniejszą notę do wiadomości barona Manteuffel; dworom niemieckim komunikujemy ją równocześnie w drodze poufnej.

Przyjm pan i t. d.

Buol.

(Statki francuskie wezwane zgromadzić się przy okręcie admirałskim.)

Hamburg, 1. października. Wice-admirał Parseval-Dechenes, naczelny dowódca francuskiej siły morskiej na morzu bałtyckim przybył do Kiel, z kąd wydał rozkaz do wszystkich francuskich okrętów wojennych po rozmaitych stacyach, ażeby się znowu zgromadziły przy okręcie admirałskim. Oficerowie zapewniają, że zamiarem tego kroku jest połączyć się znowu z flotą admirała Napiera.

(Wien. Ztg.)

Królestwo Polskie.

Warszawa, 6. października. JW. Hrabia Orłów, generał-adjutant Jego cesarskiej Mości, wyjechał do Petersburga, małżonka zaś jego, Dama honorowa Jej c. k. Mości, wraz z synem Mikołajem, pułkownikiem gwardyi, fliegel-adjutantem Jego c. M. Mości udali się za granicę.

(Gaz. Warsz.)

Rosya.

(Dalsze oddziały gwardyi posuwają na południe. — Zapewnione są pewne swobody Żydom, osiedlającym się po wsiach.)

Petersburg, 25. września. Znowu opuściła wielka część gwardyi miasto i okolice przyległe. Dnia 17. udał się Cesarz Jego Mość do Casarskiego Sioła, gdzie zlustrował pułk przybocznej gwardyi huzarów, oddział gwardyi artyleryi, bateryę pułku kozaków dońskich, równie jak bateryę gwardyi zastępczej i siódmej brygady artyleryi rezerwy konnej; poczem wojska te ruszyły w pochód z pakunkiem i ekwipażem polnym. Stan wojska zaspokoił Jego ces. Mość zupełnie, najszczególniej z pochwałą wyraził się o spiesznem i dostatecznem formowaniu namienionej bateryi zastępczej i rezerwowej. Gdy potem Cesarz powrócił do Gaczyna, wystąpił tam regiment przybocznej gwardyi ismailowskiej i był równie przez Monarchę zlustrowany. Wszyscy żołnierze, którzy wyruszyli ztąd i z Carskiego Sioła, otrzymali po jednym rublowi, a komendantom i oficerom ich oświadczone cesarską łaskę.

Warszawa, 1. października. Rząd zdaje się bardzo wielką wagę pokładać w przyciąganiu ludności żydowskiej do uprawy roli. Książę-namiestnik wydał w tym względzie rozporządzenie, które może wydać najpomyślniejsze skutki, przez rozżyć, jako z tem jest połączona. Według tego rozporządzenia będą uwolnieni od rekrutacyi wszyscy ci żydzi, którzy sami rolnictwem się zajmują; następnie takie włości, w których się znajduje 10 albo więcej takich żydowskich familii z męską ludnością 40 głów, będą przez lat 50 uwolnione od rekrutacyi, a te, które tylko połową takich głów się wykażą, przez lat 20. Żydzi Warszawscy muszą przenieść swoją siedzibę na wieś, jeżeli do tej samej kategorii należą zechcą. W ogóle mogą być tylko tacy do tego policzeni, którzy wyłącznie uprawą roli się zajmują.

(Gaz. szałsk.)

(Posiłki pospieszają do Krymu. — Topograficzne położenie teatru wojny.)

Z Odessy donoszą pod dniem 25. września. Zażądano ztąd spiesznym posiłków, dlatego poszły dziś dwa pułki ułanów, forsownym marszem do Krymu, dokąd zresztą także wojsko z przyległych gubernii północnych w pochód ruszyło. Odległość z Odessy do Sebastopola wynosi 500 wiorst ładem. Książę Menżyków zamyśla na

ten raz bronieniem wawozów, odeprzeć lub przynajmniej wstrzymać posuwanie się nieprzyjaciela ku Sebastopolowi, tak długo, dopokąd nienadejdą posiłki. Linii Almy niemogli utrzymać Rosyanie już dla swej numerycznie małej siły, gdyż okolica ta jest nad tą rzeką dość otwarta, a poczęści także mogła być strychowana od dział okretów nieprzyjacielskich. Zajęta teraz pozycja nad rzeką Kateza, jest dla nich pomyślniejsza; ma mocne zastępy i liczne, zastaniające przemyki, które tylko szturmem mogą być wzięte, gdyż zajęcie z boków jest niepodobne. Trzecią linię bojową stanowi obfitująca w wawozy rzeka Belbek. Az po pokonaniu wszystkich tych przeszkód, mogą się sprzymierzeni dostać do Sebastopola. Zatoka Sebastopola jest otoczona zewsząd sterczącymi jedna koło drugiej górami, z których tylko najniższe mają baterie nadbrzeżne. Czyli i gdzie usypało nowe szaniece ku stronie lądu, niewiadomo. — Zresztą posiadanie któregokolwiek z tych dominujących wzgórz rozstrzygnie los fortecy na Czarnem morzu.

Księstwa Naddunajskie.

(Reskrypt księcia Wołoszczyzny zapowiadający powrót jego.)

Bukareszt, 16. (28.) września. Nadzwyczajna rada administracyjna otrzymała następujący reskrypt datowany w Badenie pod Wiedniem 5. (17.) września:

„My Barbu Demetry Stirbey, panujący książę Wołoszczyzny do nadzwyczajnej rady administracyjnej:

Wypadki przeszłoroczne zmusiły Nas do chwilowego opuszczenia kraju, jak to oświadczyliśmy Naszej radzie administracyjnej dekretem Naszym z 14. października 1853. — Ponieważ zaś powody te nieistnieją już teraz, pospieszamy uwiadomić Naszą radę administracyjną, że na mocy rozkazu otrzymanego właśnie od wysokiej Porty, powracamy do Wołoszczyzny, by objąć napowrót rządy Naszego księstwa. — Wyjazd Nasz nastąpi w pięciu dniach okrętem parowym. — Polecamy przeto niniejszem radzie administracyjnej podać tę uchwałę Naszą do wiadomości publicznej i porobić potrzebne przygotowania na Nasze przybycie. (Podp.) Dem. B. Stirbey.“

Jutro odjeżdża ztąd deputacja do Orsowy, by powitać Jego książęcą Mość na granicy kraju. (Abbl. W. Z.)

Grecya.

(Rząd francuski niema zamiaru uwłaczać królestwu Grecyi.)

Wiedeń, 7. października. Czytamy w *Monitorze* francus.: Ponieważ ajenci rosyjscy rozszerzyli pogłoskę w Atenach, jakoby francuskie wojska okupacyjne miały zamiar obalić rząd grecki, uznał ambasador francuski przy dworze heleńskim za rzecz słuszną zaprotestować przeciw tym ubliżającym insynuacjom. Pan Maurokordatos, minister spraw zewnętrznych przesłał baronowi Forth-Rouen następującą odpowiedź na tę protestację:

Ateny, 17. września.

Pospieszam z odpowiedzią na list, którym mię Pan zaszczylił pod dniem 16. września i który właśnie otrzymałem.

Rząd grecki byłby bez wątpienia odpart z największym oburzeniem i pogardą wiadomość, o której Pan wspominasz, gdyby haniebni oszczercy byli się poważyli mu ją donieść. — Ale w istocie jest-to tylko równie bezczelna jak niedorzeczna pogłoska, którą tajemni wichrzyciele rozszerzają, a która jednak nikogo obafamucić niezdolna, jako z największą pewnością oświadczyć jestem w stanie.

Najlepszym odparciem tych haniebnych posądzeń, Mości Baronie, jest szlachetne zachowanie armii francuskiej i jej szanownego naczelnika tak pod względem własnego postępowania jako-też wspinałomyślnych uczyć, które rząd Jego Ces. Mości objawia ciągle dla dobra Grecyi.

Mimo-to jednak nieomieszkać ogłosić w drodze prasy formalne odparcie, na jakie nikczemne intrygi te zasługują.

Przyjm Pan i t. d. Maurokordato.“

(Powód uwięzienia redaktora dziennika Aeon przez wojska francuskie.)

Ateny, 22. września. Względem przyaresztowania redaktora dziennika *Aeon* oświadczył francuski komendant w Pireju, według *Triest. Ztg.* na zapytanie ministerium: Ponieważ ministerium nie może na mocy ustaw krajowych zasuspendować wydawanie dziennika *Aeon*, który się nieprzyjaźnie wyrażał przeciw ekspedycyjnej armii w Turcyi, przeto jenerał niewidzi innego środka, jak tylko wymierzyć sobie samemu sprawiedliwość i cały ten wypadek należy z tego względu ocenić. Z tem wszystkiem przyrzekł, że nieużyje surowszego środka przeciw redaktorowi dziennika *Aeon*, tylko że go zatrzyma pod wojskowym dozorem w Pireju i przeto uczyni niepodobnym wydawanie wymienionego dziennika. Redaktor jest umieszczony w pokoju dawniejszego gmachu sanitarności, obróconego teraz na szpital, a dwaj żołnierze trzymają straż, jednakże po upływie tygodnia ma mu być wyznaczony pomieszkanie w Pireju, gdzie, jeżeli zechce, pozostanie z swoją familią pod dozorem wojskowym.

Montenegro.

(Montenegryni sposobią wyprawę na Turków.)

Wiedeń, 2. października. *Gazeta Zagrebska* donosi z nadgranicz czernogórskiej, że książę Danilo zgromadził wszystkich Czernogórców wpisanych w szeregi „Krzyżowców“, chcąc dnia 21. września wtargnąć z nimi do ziemi tureckiej. Cały plan wycieczki chowają w największej tajemnicy. Zdaje się, że nahlia czernicka uderzyć ma na Antiwari i Zabliak; w całej Czernogórze panuje wielkie wzruszenie. Do Skutar ściągnięto się 800 ochotników tureckich dla obro-

ny zagrożonej twierdzy Spuz, a na skaliste wybrzeża Wraniny zatoczono 8 dział ciężkiego kalibru.

(A. B. W. Z.)

Turcyja.

(Przerwa komunikacji handlowej z Persyi. — Schwytnie karawany Perskiej.)

Gazecie tryesteńskiej donoszą z **Trebizoudy** pod dniem 16. września następujące szczegóły o losie zabranej niedawno przez Rosyan karawany Perskiej:

Karawanę Perską, która przed kilką tygodniami zabrali Rosyanie w pobliżu Bajazetu (2325 zwierząt jucznych z ładunkiem wynoszącym 1000 worków ryżu i 3400 koli tytoniu i jedwabiu, nakoniec 100.000 półimperyałów rosyjskich w gotowych pieniądzech) odesłano pod zastoną wojska rosyjskiego do Erywanu. O tym samym prawie czasie mieli Kozacy patrolujący na wielkim gościńcu karawanowym z Erzerum do Persyi pochwytać znaczną partję angielskich wyrobów rękodzielnych i innych towarów transportowych na 3000 mułach i odwieźć tę zdobycz do Biur-Mussun. Śród takich stosunków musiał naturalnie ustać nateraz wszelki handel przewozowy do Persyi, gdyż osoby mające udział w tym handlu nieodważają się już przed przywróceniem zupełnego bezpieczeństwa wyprawiać tym gościńcem dalszych transportów. A rzecz to wielce pożałowania godna, że przerwanie komunikacji z Persyą nastąpiło właśnie w chwili najkorzystniejszej dla ekspedycji towarów. (Abb. W. Z.)

Z teatru wojny.

(Pozycje wojsk pod Sebastopolem. — Wylądowanie pod Balaklawą.)

Wiedeń, 6. października. *Lloyd* pisze: Według doniesienia nadesłanego kurjerem na Belgrad, ruszyły stojące pod Belbek wojska sprzymierzone d. 26. września lewem skrzydłem na wschód i zajęły pozycję pod wsią Czerkes-Kerman nad rzeką Chaulme, gdzie opanowali tamtejsze źródła i zapobiegli w ten sposób poczęści dotkliwemu niedostatkowi wody. Wojska nadszające od Balaklawy połączyły się pod ową wsią z wspomnianem lewem skrzydłem i spółnie przedsięwzięły działania przeciw Sebastopolowi.

Pod Balaklawą skuteczną wylądowanie eskadra kontre-admirała Lyons, który się znajdował na pokładzie okrętu „Agamemnon“. Dnia 27. wysadzono działa i wojsko na ląd, d. 28. przybyło z Warny do Balaklawy 6000 ludzi i 900 koni rezerwy i natychmiast je na ląd wysadzono. Ogółowa siła korpusu, który pod Balaklawą wylądował, wynosi 20.000 oprócz majtków, a mianowicie 8000 Anglików, 7000 Francuzów i 5000 Turków. Jenerałowie Borgoyne i Brown byli w Balaklawie, lorda Raglan oczekiwano.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 8. października. „*Litog. korresp. austr.*“ pisze: Na Lwów nadeszły w drodze telegraficznej doniesienia z Odessy z d. 4. b. m. potwierdzające powtórnie, że do d. 2. b. m. nie zaszło w Krymie żadne stanowcze lub ważne działanie. Wojska sprzymierzone stały między Belbekiem i Cserną Rjecką, obserwując z jednej strony Sebastopol, a z drugiej strony wojsko księcia Menzykowa.

Londyn, 7. października. „*London Gazette*“ zawiera depezę lorda Stratforda de Redcliffe, według której marszałek St. Arnaud umarł, a jenerał Canrobert objął dowództwo. (W. Z.)

— W Newcastle wybuchł wielki pożar i pochłonął wartość 1 miliona funt. sztr.; 200 osób częścią zginęło, częścią uszkodzone.

Londyn, 8. października. „*London Gazette*“ przyniosła drugą depezę lorda Stratford de Redcliffe z doniesieniami z Konstantynopola z d. 30. i z Krymu z d. 29. z. m., według której oblężenie (od Balaklawy) miało się rozpocząć dnia wspomnianego. Książę Menzykow miał być sam w Sebastopolu.

Berlin, 8. października. Wczorajsza „*Kreuzzeitung*“ przynosi (zawartą także w wczorajszym Abbl. d. W. Z.) depezę z Petersburga w tej samej formie, przyczem jednak w zestawieniu z doniesieniem *Gazety Londyńskiej* nie zdaje się być jeszcze rzeczą pewną, że cały francuski korpus ekspedycyjny ma być wysłany do Balaklawy, a gdyby to nawet było uchwalonem, należałoby jednak oczekiwać osobnego doniesienia z francuskiej lub angielskiej strony ku zupełnemu potwierdzeniu uchwały.

Królewiec, 6. paźdz. Pożar w Memlu ugaszono; ocalonym dzielnicom miasta nie grozi już niebezpieczeństwo. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 10. października. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny: korzec pszenicy 30r.15k.; żyta 24r.55k.; jęczmienia 18r.45k.; owsa 16r.30k.; hreczki 19r.10k.; grochu 29r.10k.; kartofli 9r.5k.; — cetnar siana 2r.30k.; okłotów 1r.55k.; — sąg drzewa bukowego 28r.7½k.; sosnowego 24r.30k. w. w.

— Spęd bydła rzeźnego liczył na wczorajszym targu 179 wołów, których w 10 stadach po 12 do 32 sztuk z Sokołówki, Rozdołu, Dawidowa, Brzezdowiec i Żółki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 178 sztuk i płacono za woła mogącego ważyć 12¼ kamieni mięsa i 1¼ kam. łożu, 143r.45k., sztuka zaś, którą szacowano na 14½ kam. mięsa i 1½ kam. łożu, kosztowała 155r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 10. października.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	27	5	30
Dukat cesarski " "	5	31	5	34
Półimperyal zł. rosyjski " "	9	28	9	31
Rubel srebrny rosyjski " "	1	50	1	51
Talar pruski " "	1	45	1	47
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	19	1	20
Galicyskie listy zastawne za 100 zr. " "	85	12	85	42
Galicyskie Obligacje indemn. " "	74	15	74	40

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 10. października 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
Przedano " " 100 po " "	—	—
Dawano " " za 100 " "	—	—
Zadano " " za 100 " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 7. października.

		w przecięciu
Obligacje długu państwa 5% za sto 85 85 ¹ / ₁₆		85 ¹ / ₁₆
detto z r. 1851 serya B. 5%		—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%		—
Obligacje długu państwa 4 ¹ / ₂ %	74 ¹ / ₂	74 ¹ / ₂
detto 4%	65 ¹ / ₂	65 ¹ / ₂
detto z r. 1850 z wypłatą 4%		—
detto 3%	51	51
detto 2 ¹ / ₂ %		—
Pożyczka z losami z r. 1834		—
detto	134 ¹ / ₂	134 ³ / ₈
detto	97 ⁷ / ₈	97 ⁵ / ₈
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 ¹ / ₂ %		—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	95 95 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	82	82
detto krajów koron. 5%	76 ¹ / ₂ 77 ¹ / ₂	77
Akcyje bankowe	1251	1251
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	465 ¹ / ₄	466 ¹ / ₄
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1770	1770
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.		—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.		—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.		—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	554 552 551	552
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	570 567 ¹ / ₂	568 ³ / ₄
Galicyskie listy zastawne po 4% na 100 złr.		—
Renty Como		—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 7. października.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych 97 ¹ / ₈	97 97 l.	97 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 117 ¹ / ₂	117 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ 3 ¹ / ₈	117 ³ / ₈ us.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 2 ¹ / ₂ fl.	117 117 l.	117 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.		— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 86		86 2 m.
Lipsk za 100 talarów		— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.		— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. 11.24 23 22 23 l.		11-23 2 m.
Lyon za 300 franków		— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 114 ³ / ₄	114 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₂ l.	114 ¹ / ₂ 2 m.
Marsylia za 300 franków 136 ¹ / ₂		136 ¹ / ₂ 2 m.
Paryż za 300 franków 136 ³ / ₄	136 ⁵ / ₈ 1 ¹ / ₂ 5 ¹ / ₈ l.	136 ⁵ / ₈ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para		— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para		— 31 T. S.
Cesarskie dukaty		— Agio.
Ducaten al marco		— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 10. października.

Obligacje długu państwa 5% 85³/₈; 4¹/₂% —; 4% —; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2¹/₂% —. Losy z r. 1834 224¹/₂; z r. 1839 134³/₄. Wied. miejsko bank. — Akcyje bank. — Akcyje kolei półn. 1772¹/₂. Glognickiej kolei żelaznej — Odenburskie — Budwejskie — Dunajskiej żeglugi parowej 545. Lloyd — Galic. l. z. w Wiedniu — Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomtowego á 500 złr. 467¹/₂ złr.

Amsterdam l. 2. m. 97¹/₂. Augsburg 117³/₄ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 116³/₄ l. 2. m. Hamburg 86¹/₂ l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 11.25. 3. l. m. Medyolan 115³/₈ l. Marsylia — Paryż 137¹/₈ Bukareszt 232. Konstantynopol — Agio duk. ces. 22⁷/₈. Pożyczka z r. 1851 5⁰/₈ lit. A. — lit. B. — Lomb. — Oblig. indemn. — Pożyczka z roku 1854 97¹/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. października.

Jego Excell. książę Schwarzenberg, c. k. feldmarszałek-porucznik, z Tarnopola. — Hr Piniński Leonhard, z Rokietnicy. — Br. Brunicki Wojciech, z Podhorzec. — PP. Terlecki Julian, z Lanowic. — Kruszewski Henryk, z Chorbrowa. — Zagórski Karol, ze Złoczowa. — Biłański Wincenty, z Turzego. — Siemianowski Franciszek, z Siemiginowa. — Sobolewski Mikołaj, z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. października.

PP. Skalski Mikołaj, do Worwolińca. — Remer Erazm, do Brzeżan. — Berlański Henryk, do Czortkowa. — Wesolowski Edmund, do Brodów. — Rozwadowski Wiktor, do Kezowy. — Broniewski Hipolit, do Bereźnicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	28 4 5	+ 1°	+ 7°	półn.-wsch. o	pogoda
2 god. pop.	28 4 3	+ 7°	+ 1°	"	"
10 god. wie.	28 4 1	+ 3°		"	"

TEATR.

Dzisiaj: dnia 11. października 1854

„Krzyżek złoty.“

Komedia w 2 aktach z francuskiego pp. Brazier i Melesville, tłumaczona dla teatrów warszawskich przez J. Jasińskiego.

Zakończy:

„Antoni i Antosia.“

Oryginalna komedio-opera w 1 akcie podobnie z Repertoaru Warszawskiego.

Osoby z Komedyi:

Maurycy	JP. Wilkoszewski.
Kasia	JPanna Kasprzycka.
Ludwika	JPani Krzyżanowska.
Karol	JP. Kaliciński.
Bertrand	JP. Linkowski.
Hubert	JP. Mikulski.

Osoby z komedio-opery:

Antoni	JP. Lauvernay.
Krzysztof	JP. Kaliciński.
Antosia	JP. Chelebowska.
Felicja	JPani Grochowska.
Zyłówka	JP. Linkowski.
Pisarz	JP. Hennig.
Janek	JP. Natorski.

Scena w jednej z wiosek Bretanii.

Scena na wsi koło Warszawy.

Dla zapełnienia przestanków między-aktowych dyrekcya teatru zaopatrzyła orkiestrę w nowy zasób nót muzycznych, a jednocześnie otwiera pole dla kompozytorów krajowych — do popierania na tej drodze sceny miejscowej — oraz podania do wiedzy publicznej imion wyposażonych talentem muzycznym. Każdy utwór nadesłany w tym celu — w jakimkolwiek bądź rodzaju skomponowany, z wdzięcznością przez dyrekcję teatru przyjęty zostanie.

Codziennym afiszem ogłoszony będzie program części muzykalnej w ustępach między-aktowych. Dzisiaj: 1) na otwarciu widowiska: Uwertura z opery „Dzwonek“ muzyka Herolda. 2) Po akcie 1szym uwertura „Marcinowa z Dunaju“ muzyka K. Kurpińskiego. 3) Po akcie 2gim pierwszy raz: „Nowe sławiańskie Potpourri“ kompozycji p. Zimmermann, członka orkiestry teatralnej.

W sobotę: Na korzyść JP. Jana Köhler Opera niem.: „Lucrezia Borgia.“

KRONIKA.

Zakład naukowy Imienia Ossolińskich odprawi jutro d. 12. października r. b. uroczyste posiedzenie w myśl §. XI. ustawy dodatkowej, na które kuratoryja publiczność zaprasza zebrać się w gmachu bibliotecznym Ossolińskich o godzinie pół do dwunastej.

— Buk. D. Ztg. donosi, że założenie telegrafu z Kronstadtu do Bukaresztu jest nietylko uchwalone, lecz już nawet rozpoczęto roboty przygotowawcze tak iż niebawem będzie Bukareszt objęty wielką siecią telegrafów, która łączy cywilizowaną Europę.

— „H. T. Z.“ zawiera wykaz stanu finansowego większych teatrów europejskich. Według tego wykazu mają c. k. teatru nadworne w Wiedniu, mianowicie teatr burgu i teatr przy Kärnthnerthor dochód w sumie 256.666 tal., dodatku 166 666 tal., z którego na teatr burgu przypada 2/5 a 3/5 na teatr przy Kärnthnerthor, a więc w ogóle 423.333 talarów.

— Alexander Dumas (syn) przybył do Wenecyi, gdzie ma zabawić aż do przybycia hrabi Chamberd, by Mu złożyć uszanowanie, a oraz nabyć materyałów do nowego romansu.

— Wynalazek francuskiego fizyka Chenot ułatwiać fabrykację stali użyciem elektryczności obudza wielką ciekawość w Anglii. Za pomocą tego nowego postępowania ma być stal nietylko lepsza, lecz także o trzecią część tańsza.

— Pałac wystawy przemysłowej w Paryżu zajmuje w przestrzeni 82.500 metrów kwadratowych, to jest o 2.500 metr. kw. więcej niż pałac krzysztalowy w Londynie. Główny budynek zajmuje 45.000, uboczna zaś galeria w Cours la

Reine 37.500 metr. kw. Do tego trzeba dodać jeszcze 25.000 metr. kw. w Luwrze dla wystawy sztuków, zaczem w ogóle będzie powszechna wystawa w roku przyszłym mieć do dyspozycji przestrzeń 107.500 metrów kwadratowych.

— Mówią że piątek to dzień feralny, nieszczęśliwy. Niech Bóg broni w piątek wchodzić w jakie układy, puszczać się w drogę, wprowadzać się na nowe pomieszkanie, brać ślub i t. d. Niech Bóg broni, bo interes pójdziesz niepomyślnie, w drodze będziesz miał przypadek, złamiesz oś, chociaż ci zajęcie nie przebiegł drogi, w nowym mieszkaniu niebędzie ci się wiodło, a jeżeliś brał ślub w piątek — toś przepadł. I masz to być prawda? Być może — pisze pewien Amerykanin — być może dla innych ludów, ale dla naszej republiki pewnie nie. W piątek dnia 21. sierpnia 1492 odplynął Kolumb w swą pierwszą wielką podróż zamorską. W piątek 12. października tego samego roku odkrył pierwszy stały ląd. W piątek dnia 4. stycznia 1493 pusił się z powrotem do Hiszpanii. W piątek 14. marca 1493 wylądował szczęśliwie w Palos. W drugiej swej podróży wylądował znowu w piątek dnia 22 listopada 1493 w Hiszpanii. W piątek 13. czerwca 1494 odkrył kontynent Ameryki. W piątek dnia 7. września 1565, założył Mendelez najstarsze miasto w Ameryce, St. Augustine. W piątek urodził się Jerzy Washington; w piątek wygrano bitwę pod Bunkershell, zajęto Sarratogę, zdobyto Yorktown i w piątek wniósł John Adams na kongresie deklarację niepodległości zjednoczonych Stanów. — Istotnie dość faktów, ażeby przekonać, przynajmniej Amerykanów, że piątek niejest dniem feralnym.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 41. Rozmaitości.